

Тетяна Яцків

ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

*За законодавством
станом на 1 січня 2005 року*

Громадський Фонд Прав Людини
“Право і Демократія”
за фінансової підтримки
Європейської Співдружності
Львів — 2005

Брошуру створено за фінансової підтримки Європейської Співдружності.

Зміст брошури є виключною відповідальністю ГРБ Фонду “Право і Демократія”, а тому не може вважатися такою, що відображає позицію Європейської Співдружності.

Громадський Фонд Прав Людини “Право і Демократія” – неприбуткова благодійна організація, що об'єднує зацікавлених громадян у створенні в регіоні механізму практичної реалізації цільових програм в галузі правової політики та забезпечення захисту прав і свобод людини в умовах становлення правової та демократичної держави.

*Будемо щиро вдячні за відгуки та пропозиції,
які Ви можете надсилати за адресою:*

Громадський Фонд
Прав Людини
“Право і Демократія”
проїзд Кривої Липи, 6
м. Львів, 79000
тел. (032) 297-1932
e-mail: lawdemo@nw.lviv.net

ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Проект “Громадський консультаційний центр правової допомоги громадянам у конфліктах з органами влади” передбачає видання освітньо-правових матеріалів, надання безкоштовної правової допомоги громадянам у конфліктах з органами влади, а також представництво у судах інтересів соціально незахищених громадян.

The project “*Public Consulting Room for Giving Gratis Legal Aid to the Citizens in Conflicts with State Bodies*” foreseen publication of legal education materials, giving gratis legal aid to the citizens in conflicts with state bodies and court representation of social vulnerable citizens.

Відповідно до законодавства передбачені такі види державної допомоги сім'ям з дітьми:

- 1) допомога у зв'язку з вагітністю та пологами;
- 2) одноразова допомога при народженні дитини;
- 3) допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- 4) допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням;
- 5) допомога на дітей одиноким матерям;
- 6) додаткові види допомоги та встановлені доплати до державної допомоги сім'ям з дітьми, які запроваджуються місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та об'єднаннями громадян за рахунок власних коштів

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Органи, що призначають. Всі види державної допомоги сім'ям з дітьми, крім допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, призначають і виплачують органи соціального захисту населення за місцем проживання батьків (усиновителів, опікуна, піклувальника). Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам призначається і виплачується за місцем основної роботи (служби), а жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, зареєстрованим у центрі зайнятості як безробітні, аспіранткам, докторанткам, клінічним ординаторам, студенткам вищих навчальних закладів I–IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладів і непрацюючим жінкам допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається і виплачується органами праці та соціального захисту населення за місцем проживання.

Терміни розгляду документів для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми

Документи, необхідні для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми, подаються особою, яка претендує на призначення допомоги, **самостійно**. За наявності письмової заяви особи, яка претендує на призначення зазначеної допомоги, але за станом здоров'я або з інших поважних причин (догляд за інвалідом I групи, дитиною-інвалідом віком

до 16 років тощо) не може особисто зібрати необхідні документи, **збір зазначених документів покладається на органи, що призначають допомогу.**

У сільській місцевості прийняття заяв з необхідними документами для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми і передачу їх відповідним органам праці та соціального захисту населення здійснюють особи, уповноважені виконавчими комітетами сільських і селищних рад.

Строк розгляду. Документи, необхідні для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми, розглядаються органом, що призначає та здійснює виплату державної допомоги, протягом **10 днів з дня звернення**.

У разі, коли до заяви не додані всі необхідні документи, орган праці та соціального захисту населення повідомляє заявника, які документи мають бути подані додатково.

Якщо вони будуть подані не пізніше, **ніж протягом одного місяця з дня одержання зазначеного повідомлення**, днем (місяцем) звернення за призначенням допомоги вважається день (місяць) прийняття або відправлення заяви.

Про призначення державної допомоги чи про відмову в її наданні із зазначенням причини відмови та порядку оскарження цього рішення орган, що призначає і здійснює виплату державної допомоги сім'ям з дітьми, видає чи надсилає заявникові **письмове повідомлення протягом 5 днів** після прийняття відповідного рішення.

Орган, що призначає і виплачує державну допомогу сім'ям з дітьми, повинен давати роз'яснення з питань її призначення і виплати та надавати заявнику допомогу в одержанні необхідних документів.

***Відповідальність громадян
за недостовірність документів,
поданих для призначення державної допомоги***

Одержувачі державної допомоги зобов'язані повідомляти органи, що призначають і здійснюють виплату державної допомоги, про зміну всіх обставин, що впливають на виплату допомоги.

Суми державної допомоги, виплачені надміру внаслідок зловживань з боку громадян (у результаті подання документів із свідомо неправдивими відомостями, неподання відомостей про зміни у складі сім'ї, приховування обставин, що впливають на виплату державної допомоги тощо), підлягають стягненню з громадян. Органи, що призначають і здійснюють виплату державної допомоги, мають право перевіряти матеріальний стан сімей з дітьми.

Про обставини, які призводять до припинення виплати допомоги, особи, що їх одержують, зобов'язані у десятиденний термін повідомити про це органи праці та соціального захисту населення.

Відрахування на підставі рішень відповідних органів провадиться у розмірі **не більш, як 20 відсотків суми виплачуваної допомоги.**

***Оскарження рішення органу,
що призначає державну допомогу***

Рішення органу, що призначає і здійснює виплату державної допомоги, може бути оскаржено у вищестоящих органах виконавчої влади або у судовому порядку.

**ДОПОМОГА
У ЗВ'ЯЗКУ З ВАГІТНІСТЮ ТА ПОЛОГАМИ**

Право на державну допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами мають за цим Законом всі жінки (у тому числі неповнолітні), які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, а саме:

- жінки з числа військовослужбовців Збройних Сил, Державної прикордонної служби, СБУ, військ цивільної оборони, інших військових формувань та з числа осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ;
- жінки, звільнені з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи та організації незалежно від форми власності за умови, що вагітна жінка була звільнена з роботи не раніше, ніж за шість місяців до набуття права на одержання допомоги;
- жінки, зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні;
- аспірантки, докторантки, клінічні ординатори, студентки вищих навчальних закладів I–IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладів;
- непрацюючі жінки.

Умови надання допомоги

Підставою для призначення жінкам допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами є видана в установленому порядку **довідка лікувального закладу** встановленого зразка та **довідка:**

- з основного місця роботи (служби, навчання);

- ліквідаційної комісії для жінок, звільнених з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації;
- державної служби зайнятості для жінок, зареєстрованих у державній службі зайнятості як безробітні;
- з місця проживання для непрацюючих жінок про те, що вони не працюють (не служать, не навчаються).
- особам, які усиновили або взяли під опіку дитину протягом двох місяців з дня її народження, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається на підставі рішення про усиновлення або встановлення опіки за період з дня усиновлення чи встановлення опіки і до закінчення строку післяпологової відпустки.

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається, якщо звернення за нею надійшло не пізніше **шести місяців з дня закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами**.

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами виплачується жінкам за весь період відпустки, тривалість якої становить **70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей – 70) календарних днів після пологів**.

Жінкам, віднесеним до **1–4 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи**, допомога по вагітності та пологах виплачується за **180 календарних днів зазначеної відпустки (90 – до пологів та 90 – після пологів)**.

Зазначена допомога обчислюється сумарно та надається жінкам у повному обсязі незалежно від кількості днів відпустки, фактично використаних до пологів.

Розмір допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається:

1) жінкам з числа військовослужбовців Збройних Сил, Державної прикордонної служби, СБУ, військ цивільної оборони, інших військових формувань та з числа осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ – у розмірі **100 відсотків грошового забезпечення**;

2) жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи та організації – у розмірі **100 відсотків середньомісячного доходу**;

3) жінкам, зареєстрованим у центрі зайнятості як безробітні – у розмірі **100 відсотків мінімального розміру допомоги по безробіттю**;

4) аспіранткам, докторанткам, клінічним ординаторам, студенткам вищих навчальних закладів I–IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладів – у **розмірі місячної стипендії**. Жінка, яка продовжує навчання, має право на виплату стипендії або допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами за її вибором. При цьому допомога призначається з дня припинення виплати стипендії по день закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.

5) непрацюючим жінкам – у розмірі **25 відсотків розміру прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатної особи, з розрахунку на місяць**.

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами повинна становити не менше 25 відсотків від розміру встановленого законом прожиткового мінімуму для працездатної особи із розрахунку на місяць.

ОДНОРАЗОВА ДОПОМОГА ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ

Одноразова допомога при народженні дитини надається одному з батьків дитини (усиновителю чи опікуну), не застрахованому в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

У разі народження мертвої дитини допомога при народженні дитини не призначається.

Умови призначення одноразової допомоги при народженні дитини

Одноразова допомога при народженні дитини призначається за умови, якщо звернення за її призначенням надійшло **не пізніше, ніж через шість календарних місяців з дня народження дитини**, а у разі усиновлення дитини – не пізніше, ніж через **шість календарних місяців з дня набрання чинності рішенням суду про усиновлення**.

Для призначення одноразової допомоги при народженні дитини подаються такі документи:

- 1) заява одного з батьків (усиновителя, опікуна), що складається за формою, затвердженою Мінпраці;
- 2) копія свідоцтва про народження дитини;
- 3) копії трудових книжок обох батьків (усиновителя, опікуна);
- 4) довідка з місця служби (навчання) заявника;
- 5) довідка про склад сім'ї батьків (усиновителя, опікуна);

б) довідка, видана державним органом реєстрації актів цивільного стану для призначення одноразової допомоги при народженні дитини.

Усиновителі та опікуни подають, крім зазначених документів, копію рішення про усиовлення чи встановлення опіки.

Жінки, які до народження дитини займалися підприємницькою діяльністю, сплачували фіксований податок, але не були застраховані у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, подають також довідку органів державної податкової служби про припинення підприємницької діяльності.

Жінки, які постійно проживають (zareєстровані) на території України, і народили дитину під час тимчасового перебування за межами України, подають документи компетентних органів країни перебування, що засвідчують народження дитини.

Одноразова допомога при народженні дитини в разі її смерті виплачується на підставі копії свідоцтва про народження дитини або довідки про народження дитини, виданої державним органом реєстрації актів цивільного стану.

Розмір допомоги

Одноразова допомога при народженні дитини надається у подвійному розмірі встановленого законом прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунок на місяць. У разі народження (усиновлення, встановлення опіки) двох і більше дітей допомога надається на кожну дитину.

ДОПОМОГА ПО ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ ДО ДОСЯГНЕННЯ НЕЮ ТРИРІЧНОГО ВІКУ

Право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку має не застрахована в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування особа (один з батьків дитини, усиновитель, опікун, баба, дід або інший родич), яка фактично здійснює догляд за дитиною.

Умови призначення допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку виплачується щомісяця з дня призначення допомоги по догляду за дитиною по день досягнення дитиною вказаного віку включно.

- Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається з дня звернення за її призначенням, але не раніше, ніж з дня, що настає після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.
- Усиновителям та опікунам допомога призначається не раніше, ніж з дня прийняття рішення про усиовлення або встановлення опіки.
- Днем звернення за призначенням допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку вважається день прийняття органом праці та соціального захисту населення відповідної заяви з усіма необхідними документами.

Для одержання допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку подаються такі документи:

- 1) заява матері (батька, усиновителя, опікуна), що складається за формою, затвердженою Мінпраці;
- 2) виписка з наказу за місцем служби про надання відпустки;
- 3) копія свідоцтва про народження дитини;
- 4) довідка з місця проживання заявника про те, що з ним проживає дитина;
- 5) копія трудової книжки матері (батька, усиновителя, опікуна), яка (який) здійснює догляд за дитиною;
- 6) довідка з місця навчання – для осіб, які навчаються;
- 7) непрацюючі особи подають довідку, видану органом, який здійснює державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, про те, що вони не зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності, а у разі перебування на обліку в центрі зайнятості – довідку про те, що виплата допомоги по безробіттю або матеріальна допомога по безробіттю не проводиться;
- 8) особи, які є суб'єктами підприємницької діяльності і сплачують фіксований податок та які не застраховані у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, подають довідку органів державної податкової служби про припинення підприємницької діяльності;
- 9) усиновителі та опікуни подають також копію рішення про усиовлення або встановлення опіки;
- 10) особи, звільнені з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи та організації, подають відповідну довідку ліквідаційної комісії.

Призначення допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку *особі, яка фактично доглядає за дитиною*, здійснюється за письмовою заявою цієї особи та на підставі довідки з місця роботи (служби, навчання) матері дитини про те, що вона вийшла на роботу до закінчення строку відпустки по догляду за дитиною і виплату зазначеної допомоги їй припинено (із зазначенням дати).

Матерям, які мають дітей віком до трьох років і одночасно *продовжують навчання з відривом від виробництва*, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років призначається в повному розмірі.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку *непрацюючій особі* призначається на підставі виданої за місцем проживання довідки про те, що вона не працює (не служить, не навчається) і дитина проживає разом з нею.

Розмір допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається у **розмірі встановленого законом прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років**. У разі народження (усиновлення, встановлення опіки) **двох і більше дітей** допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається **на кожну дитину**.

ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД ОПІКОЮ ЧИ ПІКЛУВАННЯМ

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається особам, визначеним в установленому законом порядку опікунами чи піклувальниками дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення їх батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування.

Умови призначення допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням

- Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, не призначається у разі перебування дитини на повному державному утриманні.
- Якщо дитина, яка перебуває на повному державному утриманні, під час літніх канікул перебуває вдома з опікуном чи піклувальником, зазначена допомога призначається за повні місяці перебування дитини вдома на підставі довідки навчального закладу, про те, що дитина в цей час не перебувала на повному державному утриманні.
- Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням і є вихованцями дитячих навчальних закладів, що фінансуються не за рахунок бюджетних коштів, призначається на загальних підставах. Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається, якщо середньомісячний розмір одержуваних на

дитину аліментів і пенсії за попередні шість календарних місяців не перевищує прожиткового мінімуму, встановленого для дитини відповідного віку.

Для одержання допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, органу праці та соціального захисту населення подаються такі документи:

- 1) заява опікуна чи піклувальника про призначення допомоги, що складається за формою, затвердженою Мінпраці;
- 2) копія рішення про встановлення опіки чи піклування;
- 3) копія свідоцтва про народження дитини;
- 4) довідка з місця проживання заявника про склад сім'ї (для дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням і є вихованцями дитячих навчальних закладів, що фінансуються не за рахунок бюджетних коштів, – видана органом реєстрації довідка, у якій зазначаються статус дитячого навчального закладу і за які кошти він фінансується, а також підтверджується факт перебування у ньому дітей);
- 5) довідка про місячні розміри аліментів і пенсії, що одержує на дитину опікун чи піклувальник (у разі одержання дитиною пенсії довідку видають органи праці та соціального захисту населення);
- 6) якщо опікун чи піклувальник проживає за місцем проживання дитини, яка перебуває під його опікою чи піклуванням, подається довідка, видана органом праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації опікуна чи піклувальника про те, що він не перебуває на обліку як одержувач допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, і не одержує зазначеної допомоги.

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається **на шість місяців**. Питання про продовження виплати допомоги вирішується **на підставі заяви та довідки про місячні розміри аліментів і пенсії, що одержує опікун чи піклувальник на дитину**.

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, призначається **з місяця, в якому була подана заява з усіма необхідними документами, та виплачується щомісяця до моменту досягнення дитиною 18-річного віку включно**.

Підставою для припинення виплати допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, є:

- звільнення від виконання обов'язків опікуна чи піклувальника;
- працевлаштування або взяття шлюбу дитиною до досягнення нею 18-річного віку;
- досягнення дитиною 18-річного віку.

Розмір допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням

Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, надається у розмірі, що дорівнює **різниці між прожитковим мінімумом для дитини відповідного віку та середньомісячним розміром одержуваних на дитину аліментів та пенсій за попередні шість місяців**.

ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ ОДИНОКИМ МАТЕРЯМ

Право на допомогу на дітей одиницям матерям мають:

- одиницям матері (які не перебувають у шлюбі), одиницям усиновителі, якщо у свідоцтві про народження дитини (рішенні про усиовлення дитини) відсутній запис про батька (матір) або запис про батька (матір) проведено в установленому порядку державним органом реєстрації актів цивільного стану за вказівкою матері (батька, усиновителя) дитини,
- вдови та вдівці з дітьми, які не одержують на них пенсію в разі втрати годувальника або соціальну пенсію.
- одиницям матери, одиницям усиновитель (вдова, вдівець) уклали шлюб, на дітей, які народилися чи були усиовлені до шлюбу, зберігається право на державну допомогу за умови, якщо ці діти не були усиовлені чоловіком (дружиною),
- якщо дитина, яка перебуває на повному державному утриманні, під час літніх канікул перебуває вдома, допомога призначається за повні місяці перебування дитини вдома на підставі довідки навчального закладу, про те, що дитина в цей час не перебувала на повному державному утриманні.

Не має права на одержання допомоги на дітей одиницям матерям:

- жінка, яка має дітей від особи, з якою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з якою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей;
- при реєстрації цією жінкою шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається;
- у разі перебування дитини на повному державному утриманні.

Умови призначення допомоги на дітей одиницям матерям

Допомога на дітей одиницям матерям призначається незалежно від одержання на дітей інших видів допомоги.

Якщо діти віком від 16 до 18 років навчаються, виплата допомоги на дітей одиницям матерям продовжується на підставі довідки з місця навчання.

Для одержання допомоги на дітей одиницям подаються такі документи:

- 1) заява про призначення допомоги, що складається за формою, затвердженою Мінпраці;
- 2) довідка державного органу реєстрації актів цивільного стану про підстави внесення до книги реєстрації народжень відомостей про батька дитини;
- 3) копія свідоцтва про народження дитини;

4) довідка про проживання дитини з матір'ю, видана за місцем проживання сім'ї. У разі неможливості одержати таку довідку орган праці та соціального захисту населення здійснює обстеження сім'ї за місцем проживання і складає акт із зазначенням факту проживання дитини з матір'ю;

5) у разі коли дитина навчається за межами населеного пункту, в якому проживає мати, і не перебуває на повному державному утриманні, замість довідки про проживання дитини з матір'ю подається довідка з місця проживання матері та довідка з місця проживання (навчання) дитини;

6) усиновителі подають також копію рішення про усиновлення;

7) вдови та вдівці подають довідку про те, що вони не одержують на дітей пенсію в разі втрати годувальника або соціальну пенсію;

8) якщо одинока мати народила дитину за межами України і не може подати документ, який підтверджує той факт, що вона є одинокою матір'ю, рішення про призначення їй допомоги на дитину приймається органом праці та соціального захисту населення на підставі обстеження матеріально-побутових умов сім'ї і документа про народження дитини.

Допомога на дітей одиницями матерям призначається з місяця, в якому було подано заяву з усіма необхідними документами, та виплачується щомісяця по місяць досягнення дитиною 16-річного (учнями – 18-річного) віку включно.

Розмір допомоги на дітей одиницями матерям

Допомога на дітей одиницями матерям надається у розмірі **10 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку** – одиницями матерям, одиницями усиновителям (вдовам, вдівцям), які мають дітей віком до 16 років (учнів – до 18 років).

Допомога на дітей одиницями матерям, одиницями усиновителям (вдовам, вдівцям) призначається **на кожен дитину**.

Нормативно-правові акти

- Закон України „Про Державний бюджет України на 2005 рік” від 23 грудня 2004 року № 2285-IV.
- Закон України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” від 21 листопада 1992 року № 2811-XII.
- Закон України “Про затвердження прожиткового мінімуму на 2005 рік” від 19 жовтня 2004 року № 2089-IV.
- Порядок призначення і виплати державної допомоги сім’ям з дітьми. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751.

ЗМІСТ

Призначення державної допомоги сім'ям з дітьми	4
Загальні положення призначення державної допомоги сім'ям з дітьми	5
Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами	8
Одноразова допомога при народженні дитини	11
Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку	13
Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням	16
Допомога на дітей одиноким матерям	19
Нормативно-правові акти	22

Тетяна Яцків

ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Верстка та редагування
Т.Тетюк

Видавництво «ТеРус»
м. Львів, пр. Червоної Калини, 115
Свідоцтво серія ДК № 483 від 13.06.2001 р.

Формат 60×84/16. Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 1,4. Наклад 1000 прим.